

1640.

1. Preussel, Nicolaus : De compunctione
2. Eckholt, Amatus : De iuribus filiofamiliaes.
3. Eckholt, Amatus : De antinomia
4. Philippus, Johannes : Conclusiones ex malorum con-
tractuum desumptae
5. Romanus, Franciscus : De iuribus orationum singu-
laribus.
6. Romanus, Franciscus : De protestante maritale.
7. Schackenus, Ausrius : De iudiciis.
8. Schackenus, Ausrius : De conceptione ethicae
propter res.
9. Schwendendorffenus, Barthol. Lorkardus : Theses justiciale
10. Schwendendorffenus, Bartholomaeus Lorkardus : De iugis.
libidine.
11. Schwendendorffenus, Georgius Tuba : De futore

1660.

12. Thomae, Jacobus: De carbamine praestantiae inter
ugum electorum et successorum.

1664.

1. Cunradi, Iohannes Gallus: De foris
2. Eckold, Amatus: Theses juris real ex materia acto.
Nam.
3. Eckold, Amatus: De literarum obligacione
4. Hornigius, Paulus: De deposito.
5. Michaelis, Iohannes: De philbris
6. Philippi, Iohannes: De testamentis
7. Schmidelius, Iohannes: De responsalibus Martini
8. Schmidendorffius, Bartholomeus Lembarts: De falsis.
9. Schmidendorffius, Bartholomeus Lembarts: De
statuus ad IV. classis testitacionum Imperialium.

AgI.

12

1661, 2. M^o

THESES JURIDICÆ
Ex
MATERIA ACTIONUM

Quas
ANNUENTE DIVINO NUMINE
&
CONSENTIENTE MAGNIFICO ET NOBILISSIMO JICTORUM ORDINE

sub

Præsidio

Dn. AMADEI ECKOLT Phil. &
J.U.D. PP. & Fac. Jur. Adseß.

Præceptoris ac Patroni ætatem colendi
publicæ disquisitioni
submittit

GODOFREDUS HÆK Vratisl. Sil.

A. & R.

Ad diem 30. Aprilis A. 1661.

Lipsie in Auditorio jICTORUM

Typis JOHANNIS BAUERI.

THESEIS IURIDICAS

MAGISTERIA MAGISTRI

ANNENSTEINENSIO NIMINE

COLVULATI ET MUNDATI ET MOSA

Animum hominis post naturæ depravationem proclivem nimis esse ad dissentendum, & controversiam alteri movandam, nemo prudentum ibit inficias, cum hoc ipsa experientia testimoniis locupletissimi confirmet. Hinc videre est, quantâ frequentiâ lites maximâ verborum acerbitate serantur, quanto strepitu forum affidue exerceatur, alium asserendo rei dominium, servitutem, obligationem, alterum iterum negando, ideo ut benè constituta Reip. maximo sitemolumento, actiones & formulas esse inventas, quibus causa possint in judicium deduci ac finiri; ne alias privati sibi ipsis jus dicant, immo rapiant, iracundiaz stimulis excitati cædes perpetrent, & sic statum Reip. reddant turbulendum. Non autem solum utilitas actionum in Remp. redundat, sed illarum quoque notitia futuro judiciorum Athletæ maxime est necessaria, quippe qui item eo facilius & felicius Judici enarrare, & ille causâ probe cognitâ per legitimos tramites calumniantium iniquitates expellere, & sententiâ decretoriâ finire potest. Cum igitur materiæ huj cognitione utilitatem suam in hac virtute palæstræ, toto, quod dicitur, sinu effundat, pro laborum specimen thesibus hisce ut hæc inserviret, yolti. Sensi quidem ab initio onus æthna gravius, & quod virib⁹ meis non est conveniens, me suscepisse, ita ut ejus gravitas à labore me pene deterruisset, sed cum perspectum habeam, illud quandoque videri grave, cuius pleniorum cognitionem quis nondum hausit, itaq; vires periclitari, & pauca tantum pro ingenii tenelli modulo tradere stetit animus. Ut autem omni felici omnia succedant.

Summe Deus nostris feliciter annue coepitis

A 2

Thesüs

THEISIS I.

Actio est jus persequendi in judicio, quod sibi debetur pr. J. de act. l. 51. ff. de O. & A.

ex theos. c.

Licet utilius sit rem ipsam expendere, quam nudā verborum indagatione detineri, arg. l. 3. §. 9. ff. de ad. m. leg. cum tamen vix fieri possit, ut in varia & intricata vocabuli acceptione rerum penetralia possint erui, nisi verba, tanquam rerum notæ, ad exactam Judicij trutinam examinentur, ideoq; opera precium esse duxi, si in actionis definitione vocabuli Juris significacionem expenderem. Varias autem illud admittere docet tot. tit. imprimis l. pen. & ult. ff. de J. & J. quæ cum hic adaptari nequeant, quinque alia à Juris interpretibus in medium proferuntur opiniones: Quidam enim jus per jus scriptum & non scriptum, quidam per formulam, quidam per rem incorporalem, quidam per facultatem seu potestatem agendi interpretantur, moti l. 6. §. f. ff. de negot. gest. l. 20. C. eod. Sed cum haec sententiae firmis rationibus non subsistant, partim etiam à doctis Viris jam sint confutatae, ideoque ulteriori confutatione haud indigebunt. Quinta, eaq; optima opinio est eorum, qui dicunt, per vocabulum jus intelligi remedium juris, perinde ac obligatio dicitur vinculum juris pr. J. de oblig. Quotiescumque enim nostra volumus retinere, vel ab aliis, etiam invitis recuperare, tunc controversiam apud Magistratum per actiones, tanquam per causam instrumentalem & remedia jure ad hoc prodita, introducimus. *Timanus Fab. Disp. 27. th. 1. l. b. Hilliger ad Donell. encl. l. 19. c. 1. L. d. Bach. tr. de act. D. 1. b. 7.*

THEISIS II.

Prædicta Imperatoris definitio tam personales, quam reales in se involvit actiones.

ex B.

Duo dantur actionum principia, Jus in re & jus ad rem, quibus natales suos debet divisio actionum realium & personarium,

lum, quæ in l. 25, pr. ff. de O. & A. §. 1. J. de act. proponitur, & ex subjectione arguit, illas sub definitione actionis generali comprehendendi, cum utrisque definitionis finis & objectum competat. Dubium autem hoc videtur, cum verbo perlectionis tantum veniant petitiones extraordinariæ per l. 178. §. 2. ff. de V. S. qua olim nobile Judicis officium requirebant, actiones vero certis verborum formulis apud Judicem pedaneum exponebantur; cum vero hodie formulæ hæc plane sint sublate per l. 1. C. de formul. & act. impetr. subl. omnia quoque judicia & actiones facta sint extraordinariæ s. f. J. de interd. persequendi verbum etiam latius pro postulando & implorando accipiatur, ideoque nihil impedit, quo minus definitio hæc personales & reales actiones complectatur. *Setholt diff. 17 aph. 19. Ludv. Disp. 16. 8. l. 1. d.* Excludi quoque ab allata definitione evidentur actiones reales, propterea quod actionibus realibus non petatur id, quod nobis debeatur; tum quod is in jure nostro debitor propriè dicatur, qui est efficaciter obligatus, ita ut & ab invito exigi possit l. 103. ff. de V. S. ille a. qui convenit actione reali, neq; civili neq; naturali ratione obligatus sit §. 2. J. de act. tum eriam, quod actionibus realibus petantur res nostræ, id autem quod nostrum est, non recte deberi dicatur; attramen his non obstantibus dicendum, utramque actionem tam personalem quam realem hic definiri, modo intelligatur verbum debendi latius & improprie hic accipi, pro eo, quod non tantum jure obligationis, sed & quod exjure in re debetur. Licer itaq; res nostræ quas actionibus realibus petimus, proprie nobis non debeantur, restitutio tamen earum nobis debetur *Bach tr. de act. D. 1. 8. 46. Giphans. Disp. jur. civil. 36. n. 16. & seq. Hiling. ad Donell. encl. L. 19. c. 1.*

THESIS III.

Inter personales & reales actiones dantur revera actiones mixtæ §. 20. J. h. t.

excl.
§. 2. Priusquam actionum mixtarum natura considereatur, sciendum illas quatuor modis dici mixtas, vel

A 3

I. ratio-

1. ratione causæ efficientis, quæ partim descendunt ex jure in re partim ex jure ad rem, & sunt actio familiæ erciscundæ, finium regundorum, communi dividundo §. 20. 7. b. t. quibus annumeranda est hæreditatis petitio, quæ & ipsa mixta dicitur in l. 7. C. de heredit. petiit.

2. ratione objecti, quibus partim rem, partim pœnam persequimur. Exempla extant in §. 29. 1. b. t.

3. ratione subjecti, in quibus uterq; litigantium & actor & reus esse potest. Dicuntur in specie actiones duplices: Tales sunt, quæ in §. 20. 7. d. t. & 1. 37. §. 1. ff. de O. & A. enumerantur.

4. ratione effectus, quæ quidem in se sunt personales, quia ramen contra quemcunq; possessorem ex legis dispositione, vel facto delicto alterius, ejus rei, qua de agitur, occasione competunt, & sic aliquid de natura actionum realium participant, ideo quodammodo mixtae sunt, & vocantur in specie actiones in rem scriptæ. Tales sunt actio quod metus causa l. 9. §. 8. ff. quod met. caus. actio ad exhibendum l. 3. §. 3. ff. ad exhib. actio de aqua & aqua pluvia arcenda. De posterioribus vix ullum reperitur dubium; priores saltim ratione causæ efficientis satis acriter impugnant Dd. an ejusmodi dari possint? A parte negantium stant Ludov. Gomez. ad §. 20. 7. de act. n. 1. & seq. Vulc. ej. ad d. §. Ant. Faber 2. conject. c. 20. Donell. ad. d. §. 20. §. 19. comm. c. 2. l. g. Anton. Uffill. ad. §. 1. 7. b. t. n. 37. ubi Doctores insanire, mereque sibi somnia fingere dicunt, qui hasce mixtas constituant actiones. Verum cum illorum rationes tantæ non sint, ut hanc in re à Justiniano contra expressa ejus verba recedendum, merito illæ sunt retinendæ. Dyn. ad §. 20. 7. de act. Cujac. in paratit. C. litit. famil. ercisc. Zas. & Horoman. ad d. §. Bach. tr. de act. D. 2. b. 7. & ad Treutl. v. 1. D. 19. b. 1. l. b. Riemer. dec. 13. q. 8. Franzk. exerc. 13. q. 3. Hilleg. ad Donell. enucl. 19. comm. c. 2. l. g. Tim. Faber. D. 27. b. 2. Snibolt Diff. 17. aph. 29. & seq.

§. 2. Hujus vero assertionis fundamentum probatur solidissimis his juris rationibus: Quæcumque actiones duplēcē habent causam efficientem, nempe partim jus in re, partim jus ad rem, illæ ipsæ actiones mixtae sūt. Sed actiones in §. 20 enumeraatae duplēcē habent causam efficientem, jus in re & jus ad rem

E. Cuni

E. Cum enim duo tantum deantur actionum principia jus in re & jus ad rem, quæ in his actionibus concurrunt, & in quibus a gens se fundat, necesse est, ut ex ipsis simplicibus quædam oriantur mixtio, non formalis, & in gradu eminenti, sed materialis, & quæ ex illorum qualitatibus quædam partecipet, & quidem non ratione unius, sed diversorum objectorum. Sic in actione finium regundorum actor prætendit rei dominium, & de damnis impensis præstationes personales, quæ uti notum, quasi contractum constituunt. Item in actione familiae eric scundæ pars hereditatis petitur, quæ petitio pro rei vindicatione est; quatenus vero simul etiam fructus & damna ejus occasione provenientia resarcienda petuntur, ex quasi contractu descendit. Idem de reliquis esto judicium. Non vero solum hæ actiones à causa efficiente dicuntur mixtae, sed etiam finis ac intentio duplex idem arguit. Manifestum enim est, quod in hisce actionibus actor partim rem vindicet, & suam esse dicat, partim vero sibi alterum dare oportere intendat, & sic actiones reales & personales distingvatur, quod satis in exemplis superius allatis claret.

THESES IV.

Cum actiones arbitrariæ propriam suam habeant naturam ac rationem, firmiter hinc infertur, eas tertium constituere membrum divisionis in §. actionum autem 28. J. h. t. propositæ.

ex 8.

Quoniam quandoq; judex laxam & liberam ex bono & æquo judicandi habet potestatem, quandoq; illa potestas per conventionis verba maxime est restricta, hinc ex illa negotiorū qualitate resultat divisio actionū bona fidei & stricti juris, cui annumerandæ sunt actiones arbitrariæ, in quibus judici ex bono & æquo arbitrari permittitur, quemadmodum actori satisfieri debeat, quæ tertium divisionis membrum constituunt, cum diversæ ab ipsis sint naturæ. Sed assertionem hanc infestare videtur, quod in actionibus arbitrariis æquæ potestas judicandi ex æquo & bono interveniat, quam

quam in bonæ fidei judiciis, & propterea ab illis minime differat; sed dicendum, quod Species inter se oppositæ possint quandoque de contraria participare, præsertim cum facultas illa judicandi bonæ fidei judiciis insit intrinsecè & ex natura negotiorum, arbitrariis vero extrinsecè & per accidens; ubi tamen notandum, quod arbitrium seu officium Judicis non sit merè extrinsecum & accidentale, neque actiones arbitrariæ sint per se subsistentes actiones, siquidem hoc non simpliciter affirmandum, cum judicis officium in his semper intercedat, sed dicitur hoc respectu actionum bona fidei, quibus facultas judicandi ex æquo & bono naturâ inheret, arbitrariis vero non sed potius persona judicis. His vero ita præsuppositis ulterius posset objici: Quoniam æquum & bonum sapienter bona fides in actionibus arbitrariis est aliquid extrinsecum, sequitur ergo quod bona fides non sit essentialis in actionibus arbitrariis. Hoc quamvis ex rationibus supra allegatis concedi possit, idem tamen cum clarissimo & summi satis ingenii viro Bach, er. dr. act. D. 6. th. 6. de actionibus bona fidei assertere non aūsim. Ut cunq; enim ratione quorundam effectuum & qualitatum jus civile illas limitet, sufficit tamen quod præcipua qualitas nimirum facultas judicandi ex æquo & bono aūquam actionibus strictis vel arbitrariis intrinsecè communicetur. *Dn. Ludvvel. in comm. ad §. 28. J. de act. n. 6.* Sed ne extra oleas vagari & ex controversia statu elabi videar, cursus differentiam actionum bona fidei & arbitrarium aggredior, dicens illas latius patere actionibus bona fidei. Arbitrariæ enim sunt tam reales quam personales, ut & ex delicto vel quasi provenientes §. 31. J. h. t. ast neutra harum potest fieri actio bona fidei, sed tantum actiones ex contractu vel quasi sunt tales, sicuti singula exempla in §. 28. J. h. t. relata probant. Porro actiones stricti juris possunt fieri arbitrariæ loci adjectione, quod secus est in actionibus bona fidei 1. 5. & 7. ff. de eo quod cert. loc. Deinceps in actionibus bona fidei tortum negotium, sive judicium una sententia definitiva peragitur, quod longe aliter se habet in actionibus arbitrariis: Reus enim sive arbitrio Judicis pareat, sive non,

non semper tamen sequitur adhuc alia sententia, vel absolute
ria vel condemnatoria. Denique ultima actionum harum diver-
sitas est, quod in arbitrariis Iudex judicet quemadmodum in
bona fidei vero quantum restituiri debeat § 30. & seq. J. b. t. Hisce
perspectis differentia quoque inter actiones arbitrarias & stricti
Iuris erit eruenda, qua est hæc, quod in hisce Iudex ad verba
conventionis ita sit adstrictus, ut nullum ejus ex proquo & dono
admittatur Iudicium, in arbitrariis vero abunde hoc conspicia-
tur d. § 31.

THESES V.

In §. item 6. J. h. t. nulla actio alia quam Paulianare-
alis ab Imperatore tractatur.

exib.
Actionem qua in fraudē Creditorum alienata revocātur,
a Prætore quodam Pau'lo esse inventam, vocariq; Paulianam,
fatis claret ex l. 38. s. 4. ff. de usur, ideo ut nullum sit
dubium, quin hic definitur, cum Prætoriis actionibus
annectatur, & sententia hæc unanimi Dd. Schola sit comproba-
ta. Controversia vero cardo in eo potissimum vertitur, an realis
sit & si realis, num actio hypothecaria de prætorio pignore? Qui-
dam personalē esse contendunt, tum quod cū actione personali
Fabiana connectatur, tum quod ex fraudulentā alienatione ac
delicto oriri videatur. *Dn. Hahn in not. ad VV e senb. tit. de his, que*
in fraud. credit. n. 6. ut nodum hunc dissolvat, distinguit an alic-
ratio a debitore fraudulenter facta sit, postquam creditores
missi sunt in possessionem, an verò bonis a creditoribus nondū
possessis; priori casu Paulianam realem, posteriori personalem
esse contendit. Verum distinctio hæc non est ferenda, sed poti-
us actio hæc dicenda realis, cum ex dominio ficto descendat, &
creditores semper rem alienatam sive ante sive post missionem
in bona perlequantur. Quibus tamen verbis non hoc inten-
dere volo, ac si ante missionem in bona Creditor hanc actionem
possit intentare, siquidem adhuc nescit, an ipsi possit satisfieri.
Led quod excusione facta, illa bona, qua debitor in fraudē cre-

B ditorum

ditorum ante possessionem alienavit, metuens, ut ab ipsis dis-
frahantur, possint repeti. Schneidvv. ad §. 6. J. de act. n. 59. Neq; al-
lienatio callida facere potest, ut hæc actio fiat personalis: non e-
nim actio principaliter ratione fraudis, sed tantum occasio-
nali er competet. Quid quod actio hæc competat; ubi quis à
d-bitore titulo lucrativo, bona tamen fide rem accepit? Quæ i-
deo in specie vocatur infacium quod detracta fraudis mentione
in nudam alienationem fit concepta. VVesenb. in paratil. tit.
qua in fraud. credit. n. 7. Quoniam itaque actio hæc est realis,
quinq; vero iuri; in res sunt species, Donell. ad §. 6. J. b. t. & illum
secuti Forst. D. 3. b. 6 l. a. & Dn. Ludvv. D. 16. b. 2. l. g. illam ex alio
& alieno fonte derivare conati sunt, putantes hic actionem hy-
pothecariam de prætorio pignore proponi. Verum si actio
hæc esset hypothecaria, esset vel Serviana vel quasi Serviana,
plures enim de pignoribus non dantur; neutra vero harum est,
quippe hæc in §. 7. speciali huic actioni subjunguntur. Accedit
quod formula Paulianæ actionis hypothecariæ minime conve-
niat. His perspectis paucis quoq; disquirere operæ precium
est, q; ibus & adversus quem, & pro qua re actio Pauliana com-
petat. Datur autem creditoribus ex contractu vel quasi, imo
etiam delicto vel quasi, cum creditor generaliter accipiatur, cui
aliqua ex causa quid debetur, & pro hac actio competit l. 11. l. 12.
prff. de V. S. aliisq; contra bonorum possessores debitoris, in
quos alienatio fraudulenta facta est, quandoq; etiam contra
non possessorem, ut in casu l. 9. ff. qua in fraud. credit. ad hoc ut
res corporales, ut puta servitutem &c: mobiles & immobiles
alienatas restituant: Schneidvv. ad §. 6. J. de act. n. 17. 22. & 30. Zas.
in comm. tit. de his qua in fraud. cred. n. 6.

THESES VI

Rerum amotarū actionem conditionis esse spe-
ciem Gajus ad edictum provinciale in libro
IV. respondit l. 26. s. de act. rer. amot.

Quamvis furtæ jure naturali sunt prohibita §. 1. J. de oblig. que
ex:

ex delict. l. 1. §. f. ff. defurt. ita ut dictamen rest rationis turpitudinem his inesse dicitur l. 42 ff. de V. S. nihilominus tamen insatiabilis habendi aliena cupiditas hominum mentes ita occœcavit, ut honestate postpositâ alienis inhiare, & illa fraudulenter contrectare non erubescat. Cum vero æquum non sit alterius ex jactura sentire commodum l. 14 ff. de condit. indebit, à jure civili prodita est actio furti, qua quisque suum consequi, & hæc furandi licentia ceu frenis injectis possit compesci. Contingit vero interdum, furtum quidem commiti, & rem in furtivam causam cadere, actionem tamen furti minime intentari posse, sicuti præter alia exemplo nobis est mulier, quæ divortii causa mariti bona piceatis manibus contrectat, vel etiam vice versa maritus uxoris, hæc contrectatio paulo meliori vocabulo dicitur amotio, & hinc etiam actio, qua convenitur, vocatur rerum amotarum, quæ est personalis, perpetua, rei persecutoria l. 21. §. 1 ff. b. t. qua agitur inter illos, qui quondam conjuges erant l. 25. ff. ead ad res constante matrimonio amotas repetendas. Ex hac definitione patet illam, ex l. 26 ff. de act. rer. amor. non incongrue vocari posse conditionem, cum sit personalis (omnis autem actio personalis dicitur conditio l. 25. pr. ff. de O. & A. & §. appellamus 15. f. de act.) & ex delicto oriatur l. 21. §. 5 ff. de act. rer. amor. neq; tamen infamiam irroget, idq; tum secundum naturam conditionum per l. 36. ff. de O. & A. tum specialiter in hac actione propter matrimonii honorem; multa quoq; habeat communia cum conditione furtiva, præter hoc quod hæc detur in solidum, illa vero in id, quantum per venit. Dubitationis autem ansam suppeditare videtur, quod huic actioni, sicut & conditioni furtiva formula illa perendi non conveniat, cum alias rei meæ dominium à fure peterem. Sed R. formulam illam, dare facere oportere, omnibus actionibus personalibus proprio non posse applicari, cum vocabulum dandi sèpius impro priæ & abusive pro rei restitutione accipiatur. Vinni in comm. ad §. 14. f. de act. n. 2. Accedit, quod si res non possit restitui, sed vel sit per emta ver deperdita, ut ejus estimatio sit præstanda, quod eo sensu optime vocari possit conditio. Bach. tr. de act. D. 4. b. 20. Franzk. ex. ere. 13. q. 5. n. 31. Verum Anton. Faber apertis coeuntire videtur ocu lis, qui det. 79. error. c. 7. §. seqq. clarissimum hoc Gaji in l. 26. responsum infringere conatur, rationibus quidem sane sutilibus, quas do-

Et refutatas vid. apud Bach. tr. de act. D. s. 8. 10. & VVissenbach. Disp.
n. 49. 89.

THESES VII.

Si uxor post divortium res contractaverit, quin actione
furti adversus eam experiendum, dubium
est nullum.

ex 8.

Actioni rerum amotarum ut concedatur locus, requiritur (1)
res constante matrimonio (2) divortii causa esse amota (3)
subsecuto quoq; divortio: nam si secutum non fuerit, non
datur hæc actio, sed utilis in factum de damno l. 25. ff. de act.
rer. amot. l. 2. C. eod. Primum requisitum etiam per quam necessari-
um videtur: cum enim actio hæc, uti thesi præced. dictum, propter
matrimonii honorem sit inventa, per divortium vero tollatur ma-
trimonium, per consequens etiam honor matrimonio debitus sub-
latus censemur, & propterea si uxor post divortium res contractet,
actione furti tenetur per l. 3. pr. ff. de act. rer. amot. Sed VVesenbin. 3. &
illam secutus Dn. Hahn. in not. ad b. t. verb. furti non actione quidem
id negant per l. pen. ff. expilat. hæred. Bachov. in not. ad VVesenb. b. t. L.
c. respondet, ideo contra uxorem non dari actionem furti, quia ja-
cente hæreditate rerum vacantium non committitur furtum: Ve-
rum hic non subest solida consequentia ratio, cum de quovis, qui
hæreditarias res aufert, dici possit, illum furtum non commisere, &
furti actione non teneri quia, crimen expilata hæreditatis, tanquam
remedio extraordinario accusari potest; cur autem uxori criminis
hujus, ut & furti accusari nequeat, hoc facit suscepio in societatem
humana rei, & divina domus vid. l. 4. C. expilat. hæred. ex qua lege
ratio l. pen. ff. eod. petenda, que nihil indicat aliud quam matrimo-
nium, favore cuius turpes actiones aduersus uxorem denegantur.
Hanc hoc in casuationem etiam Bach. d. l. agnoscit, quam etiam
probamus, alteram vero rejicimus. Neque etiam nobis quicquam
facit negotii Dn. Hahn. preall loc. qui pr. l. 3. ex §. seq. 2. explicari posse
contendit. R. hoc minime pati casuum diversitatem, nam quod
in d. S. 2. actio rerum amotarum denegetur, illud ad duos ibidem e-
numeratos casus restringitur, scilicet, quod possibile quidem sit cu
uxore

uxore furti agere, attamen ob reverentia pristini matrimonii & hereditatis causas, non hac turpi actione, sed conditione furtiva agi. Ast in pr. I. 3. plane de diverso agitur casu, si scilicet mulier post divortium marito res auferat. Hodiernis moribus hujus actionis exigua aut nulla reperitur utilitas, cum semper solutum debeat esse matrimonium, duæ autem tantum causas sunt divortii, fornicatio & adulterium, ita ut hujus in locum actio subsidiaria in factum & conditio sine causa successerint. *Vid. Bach. tr. de act. D. s. b. 12.
V. J. Senbach. Disp. p. 49. 6. g.*

THESES VIII.

Conditio furtiva non nativis an dativis associanda actionibus, magnum est litigium, posterioribus annumerandam censeo.

et. 8.

Priusquam ad alteriorem positionis hujus tractationem deveniam, premittandam duxi divisionem actionum in nativas & dativas ut hisce præcognitis eo melius possit indagari veritas. Sunt autem actiones nativæ, quæ jam habent præexistentem materiam, ad obligationem efficacem producentiam & sunt v. g. actiones reales, ut & ex contractibus vel delictis: Dativæ vocantur, quæ quidem etiam aliquam habent præexistentem materiam, sed non sufficientem ad obligationem efficacem pariendam. Nativis qui conditionem hanc annumerant, moventur potissimum hanc ratione, quod ex delicto descendat, & furtum sit causa efficiens hujus actionis. Verum negantium castra sequi, & ex lege dativam statuere tutius arbitror. Licet enim à parte rei oratur ex delicto, tamen hac conditio ad delictum vindicandum non est efficiax, cum actor hac actione jure Domini rem, vel re peremptâ ejus estimationem vindicet. Et hinc est, quod Dd. dicunt, furtum conditionis hujus esse causam sine qua non, & uti *Franz* loquitur in comm. ad h. s. de condit. furtiv. n. 6. non per modum efficiendi, sed ratione objecti. Orritur itaque ex variis causarum figuris, i.e. diversis plurium actionum fontibus, ex dominio scilicet, & maleficio ratione objecti. Datur autem hæc conditio, interversa quidem juris ratione & contra naturam conditionum Domino adversus non Dominum ejus-

eiusq; hæredes, non in quantum ad eos pervenit, sed in solidum. l. 9.
ff. de condit. furt. Ex quo iterum liquet, illam non esse ex delicto,
cum actiones ex delicto rem persequantur, quantum ad hæredes
pervenit, ut in actione rerum amotarum, & sic dolum compescere
videantur; quod secus est in hac actione, ut & ex contractibus, quæ
rem ex nostro patrimonio absentem in solidum persequuntur.
Quod autem dictum, hanc conditionem dari soli domino adverso
non dominum l. 1. ff. de condit. furtiv. hoc procedit in conditione
certi, alias per interpretationem etiam porrigitur ad non Do-
minos, idq; vel propter inter esse vel possessionem, ut in commoda-
tarior, depositario, hypothecario l. 12. §. 2. & vocatur conditio in-
certi. Plura hac de re qui scire desiderat audeat Bach tr. de act. D.
4. 8. 20. 21. 22. 23. & ad Trentl. Vol. 1. D. 22. 8. 12. & 13. Franzk. in com. ff. de
condit. furtiv. VVissenbach in comm. n. tit de condit. furt.

THESIS IX.

Actionem injuriarum ad palinodiam sive recantatoriam
non tantum ratione causæ efficientis, sed etiam ratio-
ne finis pro civili, non criminali habendam esse princi-
piis Juris romani magis convenient.

enferm.

Prius minus habet dubii, cum moribus & consuetudine sit in-
troducta, quæ est pars juris civilis l. 32. ff. de LL. Farnac. in
pract. crim. p. 3. q. 105. n. 21. Vultej. in Jurispr. Rom. c. 19. n. 53. Po-
sterius vero exinde elucebit quod hæc actio neq; ad paenam
corporalem neq; pecuniariam fisco inferendam, quod tamen finis
est judiciorum publicorum, juxta gloss in l. prator. 3. & ibi Bartoloff.
de sepulcr. viol. sed tantum ad privatum interesse nimirum honoris
& famæ restitutionem tendat. Accedit quod in Camera imperiali
in hac actione appellations recipiantur, secundum ordinat. Camer.
p. 2. 11. 28. s. und sonderlich verl. doch sollen die Sachen ic. cum tamen
in criminalibus appellations ibidem non sit locus. dist. ord. camer.
d. t. 28. s. Item nach dem ic. Gail. 1. obf. 1. n. 28 secq; ac de jure civili l. 6. C.
de episcop. audience l. 20. & 29. C. de appellat. Et hujus sententia pro-
pugnatorem invenies Trentl. v. 2. D 30. 8. 6. & ibid. Bach. Vultej. In-
jurispr. rom. l. 2. c. 19. n. 53. Franzk. exerc. 12. 9. 8. n. 7. Petr. Theodor. in colleg.
crim. D. 2. 8. 20. l. d. & novis simo Vinn. ad §. 20. J. de injur. n. 1. VVissenbach
D. 28.

D. n^o. part. 2. D. 30. 9. 21. sub f. Impugnatorem vero Robert. Marant.
tr. de ordin. iudic. p. 4. dist. 1. n. 17. & seqq. Pro quo militare videntur
sequentes rationes: 1. quod cum pena criminalis etiam illa dici
posit, quae consistit in actus altius ignominiosa prohibitione
juxta l. 8 pr. iunct. l. 9. pr. & §§. seqq. ff. de pœn. l. f. ff. de injur. multoque
magis in impositione facti ignominiosi consistere poterit. quale est
recantatio, tum quod recantans sibi ipsi mendacii notam inure
cogitur eū vituperio; tum propter solennitates ignominiosas, quæ
pro consuetudine cujusq; loci adhibentur, ut quandoq; collu resti
immittatur, quandoq; os propria manu percutiatur, aut carnifci
percutiendum præbeatur.

2. ratio quod reus interesse præstanto non liberetur, securus ac
in aliis faciendi obligationibus l. 13. §. 1. ff. de re iudic. l. 72. pr. ff. de V.
O. sed præcisè ad recantationem, & quidem in persona præstandam
non admissio ejus procuratore, compellitur. Berlich. p. 5. concl. 62.

3. recantare recusans carcere coercetur, relegatur, pane & a
qua cibatur aut ut ejus nomine pareat, licet vel carnifex adsciscatur.
Magn. Dn. Carpz. prax. crim. p. 2. q. 94. n. 21. & seqq. & ibi allegatus
Berlich. Accedit.

4. quod morte injuriati etiam post litis contestationem fa
ctam hæc actio tanquam pœnal & famosa ita extinguitur, ut ad
versus hæredes denegetur. *Dn. Carpz. p. 4. c. 42. d. 13.* Hæc itaq; fun
damenta eti non vulgaria videantur, attamen tanta non sunt, quin
e medio tolli possint, prout in confititu demonstratum dabimus.

THEISIS X.

Actione hypothecaria alteri cessa translata quoque
censetur principalis actio personalis.

expt.
Inter modos varios tollendi pignora refertur quoque mutatio
personæ debitoris, cuius occasione queritur, an actione hypo
thecaria alteri cessa translata quoq; censetur principalis actio
personalis v.g. ut hoc per casu magis illustretur: Titius hypo
thecæ causa Cajo cedit fundum suum, ut centum solidos ipsi mu
tuuo daret. Caius Sempronio iterum jus hypothecæ in fundo donat,
& per consequens actionem hypothecariam in ipsum transfert,
quæ

quæritur, num sic quoque transferat actionem mutui. R. quod
sic propter l. 178 ff de R. J. & l. 14. S. 6 ff quod mer. caus. ne alias cesio
fiat elusoria, si enim, qui accessionum transferit, principale quoque
transferre velle videtur, quippe cum sine principali accessionum
subsistere nequeat. Verum huic opponitur l. 2 C. de luit. pignor.
Varii varie pugnam hanc dirimere conantur. Cuius s. obs. 32 Gotbo-
fred in not. ad h. l. & Zœs, in comm. ff. quib. mod. pign. vel hypoth. solv.
hanc conciliandi viam ingrediuntur l. 2 ex l. i. eod. conjungentes hoc
modo: Debitori sub pignore duo heredes extiterunt, singuli pro
hereditariis portionibus tenentur, hypothecaria vero in solidum
l. i. C. si uno ex plur. uno ex predictis cohæredibus totum debitum
solvente tollitur quidem omnijure in eum pro parte soluta actio
personalis, hypothecaria vero manet, eaque conveniri potest pro
pter indivisam pignoris causam l. 65 ff. de evitt. Aliter solvere co-
natur Donellus, aliter glossa & Dd. aliter Bach. ad Treut. v. 2. D. 8. 9. l.
a. Aliter Magir. ad l. 178. in prelect. ad tit. de R. J. qui accessionum
quandoque naturam principalis induere, atque adeo casto prin-
cipali nihilominus durare afferit, non in vim accessionis, sed suo pro-
prio jure, sicuti in casibus l. 18. S. 1 ff. de const. pecun. & l. 2 C. de luit.
pign. fieri contendit. Subjungit. Neque enim hæc utique actiones
sunt accessiones, sed obligationis, quæ naturaliter durat etiam
extincta actione civili alia, cuius respectu hæc actiones & que sunt
principales. Et hæc sunt, quæ hac vice proponere fuit Iubentia, plu-
ra quidem hac de re potuerint subjici, numerus quoque thesum
hac de materia nobilissima augeri, verum hic pedem figo L. B.
petens, ut hac thesum decade contentus esse, aula hæc juvenilia
boni consulere, & si que minus ad palatum, siccō translire pede,
nec rigorosa adeo censuræ submittere velit expendens
illud, qui nunquam male, nunquam bene. Inter-
rim pro præstito hoc beneficio sit

SOLI DEO GLORIA.

FINIS.

Leipzig, Diss., 1660/61

SB

VDZ

B.I.G.

